

ЗАКОН
О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О
ПРИЗНАВАЊУ КВАЛИФИКАЦИЈА У ВИСОКОМ
ОБРАЗОВАЊУ НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ

Члан 1.

Потврђује се Споразум о признавању квалификација у високом образовању на Западном Балкану, потписан у Берлину, 3. новембра 2022. године, на енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума, у оригиналу на енглеском језику и преводу на српски језик, гласи:

WESTERN BALKANS AGREEMENT ON THE RECOGNITION OF HIGHER EDUCATION QUALIFICATIONS

The representatives of Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo*, Montenegro, North Macedonia and Serbia (hereinafter referred to as "Parties")

Taking into consideration the Western Balkans Leaders "Declaration on Common Regional Market - A catalyst for deeper regional economic integration and a stepping stone towards EU Single Market" adopted at the Summit of the Western Balkans leaders under the framework of the Berlin Process;

Considering higher education as a public good and a public responsibility, and being aware of the need to uphold and protect the principles of academic freedom and of the autonomy of higher-education institutions;

Desiring to promote and strengthen the close ties and to expand the foundations for co-operation in the Western Balkans, and to develop cooperation between higher education and research institutions of the Parties and to promote academic mobility;

Convinced that the recognition of qualifications concerning higher education will facilitate interdependent learning and knowledge development via the mobility of students, academics, researchers, and professionals and will enhance cooperation in higher education;

Desiring to respond to the need for a Global Convention on the recognition of qualifications concerning higher education to complement the regional agreements on the recognition of qualifications concerning higher education, and to enhance the cohesion between them;

Considering the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region, and the commitments of the European Higher Education Area (EHEA), including the implementation of the tools of the Bologna Process;

Having regard to the development of the external and internal quality assurance mechanisms based on the Standards and Guidelines for Quality Assurance in EHEA;

Convinced of the need to find common, practical and transparent solutions to improve recognition practices in higher education by establishing a standard and procedures for the recognition of higher education qualifications;

Convinced that this Agreement will promote academic mobility, as well as cooperation regarding fair and transparent procedures for recognition and quality assurance and academic integrity in higher education in the Western Balkans;

*This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.

Have hereby agreed as follows:

GENERAL PROVISIONS

Article 1

(I) This Agreement regulates the recognition of higher education qualifications, the continuation of studies and access to non-regulated labour market in each of the Parties.

(II) The present Agreement applies to the Higher Education (HE) qualifications obtained in the public accredited Higher Education Institutions (HEIs) of the Parties, the list of which will be further specified by the Commission.

(III) The jurisdiction of the individual higher education institutions of the Parties is safeguarded for the purpose of access to higher education, the continuation of studies and the obtainment of higher education qualifications. They exercise this jurisdiction in the context of their autonomy and in accordance with their respective systems, taking into account the coordination framework that this Agreement establishes.

(IV) The correspondence between the higher education qualifications indicated in this Agreement does not imply exemption from other obligations connected with access to the HEIs of the Parties, enrolment in the study program.

(V) This agreement is without prejudice to and shall not derogate any previous arrangement, practices or agreement between two or more Parties that is more beneficial to natural persons/holders of higher education qualifications and does not provide an obstacle for the establishment of any such further arrangement or agreement.

RECOGNITION OF HIGHER EDUCATION QUALIFICATIONS

Article 2

(I) For the purpose of this Agreement the higher education qualification represents any degree, diploma or other certificate issued by a competent HE institution of one of the Parties attesting the successful completion of a study programme offered by an accredited institution.

(II) The recognition of the higher education qualifications issued by the HEIs of the Parties at the completion of the respective study program, in accordance with the legal framework in force in the respective Party, shall be realized in accordance with the correspondence, which also specifies recognition procedures and rules as follows:

- Qualifications will be evaluated and recognized in accordance with the right acquired by the qualification in the issuing Party;
- Parties shall recognize qualifications in a flexible manner and only substantial difference which should be elaborated, might lead to non-recognition. On the request of the other ENIC/NARIC centres, an ENIC/NARIC centre shall respond within a week or inform that an additional investigation is needed;

- For acquiring additional information, on the request of an ENIC/NARIC centre of that Party, every institution in the Party should respond within 7 days.

OTHER HIGHER EDUCATION STUDY PROGRAMMES

Article 3

Qualifications of shortened and other education courses offered by HEIs of the Parties may be evaluated and recognized as valid, as long as they provide the obtainment of high education achievement corresponding to ECTS or learning outcomes, as well as in respect to the corresponding level of the qualification framework and relevant regulations of the Parties.

RECOGNITION OF QUALIFICATIONS FOR ACCESS TO NEXT-LEVEL COURSES PURPOSES

Article 4

Enrolment in study programs is subject to compliance with the internal regulations of the HEIs in the receiving Party.

COLLABORATION BETWEEN ENIC/NARIC CENTERS

Article 5

In order to facilitate the evaluation of the HE qualifications issued by the respective HEIs and to increase evaluation skills of the foreign HE qualifications, presented also from third-party systems, the Parties undertake to encourage maximum collaboration between the respective domestic Recognition Centers (ENIC/NARIC Centers), including the exchange and the sharing of experiences, tools and databases, including cooperation through the Western Balkans Regional Recognition Database (RRD), as well as collaborating among themselves to implement projects related to the assessment of HE qualifications, transparency in the documentation to be presented for the recognition of foreign HE qualifications and to fight the phenomenon of forgery of documents awarded by HEIs.

To avoid the phenomenon of forgery from the previous paragraph, every HEI from the Parties is obliged to reply on the request of the ENIC/NARIC centres of Parties, free of charge and within 14 days after receiving the request for confirmation of an authenticity of qualification.

JOINT COMMISSION ON RECOGNITION OF HIGHER EDUCATION
QUALIFICATIONS

Article 6

A Joint Commission on Recognition of Higher Education Qualifications (the Commission) shall be established based on this Agreement tasked with organising, coordinating and monitoring activities related to the implementation of this Agreement.

Article 7

- (I) The Commission shall be composed of three representatives of each Party.
- (II) The work of the Commission shall be coordinated by the Regional Cooperation Council in cooperation with Education Reform Initiative of South-East Europe (ERI SEE).

Article 8

- (I) Parties shall provide the Commission with their own list of accredited HEIs, subject to this Agreement, no later than 3 months after entry into force of this Agreement, which may be reviewed by the Commission if so requested by one of the Parties.
- (II) The Commission shall meet at least twice a year, or upon request of a Party, and shall report annually to the Parties concerning the implementation and application of this Agreement.
- (III) The Commission shall adopt its Rules and Procedures.
- (IV) All the decisions of the Commission shall be made by consensus of all Parties.

Article 9

The Commission shall also focus on, but is not limited to:

- a) Facilitate cooperation and communication among Quality Assurance Agencies, including visits to Accreditation Agencies, if applicable;
- b) Facilitate smooth cooperation of relevant institutions through the RRD;
- c) Address issues related to substantial difference in relation to recognition of qualifications;
- d) Analyse various issues regarding recognition of qualifications, and propose joint actions.

Article 10

The Commission shall review and approve the updates of the lists provided by the Parties to reflect the changes in the accreditation status of the Higher Education Institutions in the Parties. Such updates shall respect the responsibility of the Parties for the organisation of the education systems.

TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 11

This Agreement may be amended only with the written consent of all Parties subject to the same procedure necessary to conclude this Agreement.

Article 12

The scope of this Agreement can be expanded to accredited private HEIs, with the written consent of all Parties.

Article 13

The Parties agree that any disputes arising from the implementation of this Agreement shall be discussed within the Commission established according to Article 8.

ENTRY INTO FORCE

Article 14

(1) This Agreement is subject to ratification, acceptance, or approval in accordance with the requirements foreseen by the relevant legislation of the Parties. The formal notice of ratification, acceptance, or approval shall be deposited with the Depositary.

(II) This Agreement shall enter into force on the thirtieth day upon the deposition of the third formal notice of ratification, acceptance, or approval for those Parties that have deposited their formal notice of ratification, acceptance, or approval.

(III) For each Party depositing its formal notice of ratification, acceptance, or approval after the date of the deposit of the third formal notice of ratification, acceptance or approval, this Agreement shall enter into force on the thirtieth day after the day on which that Party deposits its formal notice of ratification, acceptance, or approval.

(IV) North Macedonia shall act as Depository and shall notify all Parties of any notification received in accordance with this Article and any other act or notification relating to this Agreement.

Article 15

If one Party withdraws from this Agreement, it shall cease to be effective only for that Party within 30 days from the date of delivery of the notification thereof to the Depository.

Article 16

This cease of this Agreement shall not have any impact with respect to:

- (a) Recognition decisions taken previously under the provisions of this Agreement;
- (b) The recognition assessments still in progress under this Agreement.

Article 17

The Agreement is drawn up in the English language in one original version, which will remain in the possession of the Depository. Each Party will receive one verified copy of the Agreement.

Done at Berlin on 3/11/2022

СПОРАЗУМ О ПРИЗНАВАЊУ КВАЛИФИКАЦИЈА У ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ

Представници Албаније, Босне и Херцеговине, „Косова”¹, Црне Горе, Северне Македоније и Србије (у даљем тексту: „Стране”)

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР „Декларацију о заједничком регионалном тржишту – катализатор за дубљу регионалну економску интеграцију и одскачна даска ка јединственом тржишту ЕУ” лидера Западног Балкана, усвојену на Самиту лидера Западног Балкана у оквиру Берлинског процеса;

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР то да је високо образовање јавно добро и јавна одговорност, и свесни потребе да се поштују и штите принципи академске слободе и аутономије високошколских установа;

У ЖЕЉИ ДА унапреде и ојачају блиске везе и да прошире темеље сарадње на Западном Балкану, као и да развију сарадњу између високошколских и истраживачких установа Страна и да унапреде академску мобилност;

УВЕРЕНИ ДА ће признавање квалификација у високом образовању олакшати међузависно учење и развој знања путем мобилности студената, академика, истраживача и стручњака и да ће унапредити сарадњу у високом образовању;

У ЖЕЉИ ДА одговори на потребу за Глобалном конвенцијом о признавању квалификација у високом образовању којом се допуњавају регионални споразуми о признавању квалификација у високом образовању и да се побољша кохезија између њих;

УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР Конвенцију о признавању квалификација у високом образовању у европском региону и обавезе Европског простора високог образовања (ЕПВО), укључујући примену алата Болоњског процеса;

ИМАЈУЋИ У ВИДУ развој екстерних и интерних механизма осигурања квалитета заснованих на стандардима и смерницама за осигурање квалитета у ЕПВО;

УВЕРЕНИ у потребу проналажења заједничких, практичних и транспарентних решења за унапређење праксе признавања у високом образовању успостављањем стандарда и процедура за признавање квалификација из области високог образовања;

УВЕРЕНИ да ће овај Споразум унапредити академску мобилност, као и сарадњу у погледу поштених и транспарентних процедура за признавање и осигурање квалитета, и академски интегритет у високом образовању на Западном Балкану;

Овим је договорено следеће:

¹ *Овај назив је без прејудуцирања статуса и у складу је са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244/1999 и Мишљењем Међународног суда правде о Декларацији о независности Косова.

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(I) Овим Споразумом се регулише признавање квалификација у високом образовању, наставак студија и приступ нерегулисаном тржишту рада у свакој од Страна.

(II) Овај Споразум се примењује на квалификације у високом образовању (ВО) стечене у јавно акредитованим високошколским установама (ВШУ) Страна, чију ће листу Комисија даље прецизирати.

(III) Јурисдикција појединачних високошколских установа Страна је заштићена у сврху приступа високом образовању, наставак студија и стицања високошколских квалификација. Оне уживају ову јурисдикцију у контексту своје аутономије и у складу са својим системима, узимајући у обзир координациони оквир који се успоставља овим Споразумом.

(IV) Кореспонденција између високошколских квалификација наведених у овом Споразуму не подразумева изузеће од других обавеза у вези са приступом високошколским установама Страна, уписом на студијски програм.

(V) Овај Споразум не доводи у питање и неће умањити било који претходни договор, праксу или споразум између две или више Страна који је кориснији за физичка лица/носиоце високошколских квалификација и не представља препреку за успостављање било каквог таквог даљег договора или споразума.

ПРИЗНАВАЊЕ КВАЛИФИКАЦИЈА У ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

Члан 2.

(I) За потребе овог Споразума, квалификација у високом образовању представља сваку диплому или другу потврду коју је издала надлежна високошколска установа једне од Страна, којом се потврђује успешан завршетак студијског програма неке акредитоване институције.

(II) Признавање високошколских квалификација које издају високошколске установе Страна по завршетку одговарајућег студијског програма, у складу са законским оквиром који је на снази у дотичној Страни, остварује се у складу са кореспонденцијом, којом се такође прецизирају процедуре и правила признавања како следи:

- Квалификације ће се вредновати и признавати у складу са правом стеченим том квалификацијом у Страни која ју је издала;
- Стране признају квалификације на флексибилан начин и само суштинска разлика коју треба разрадити може довести до непризнавања. На захтев других центара ЕНИЦ/НАРИЦ, центар ЕНИЦ/НАРИЦ одговара у року од недељу дана или обавештава да је потребна додатна истрага;
- За добијање додатних информација, на захтев центра ЕНИЦ/НАРИЦ те Стране, свака установа Стране треба да одговори у року од 7 дана.

ОСТАЛИ СТУДИЈСКИ ПРОГРАМИ ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

Члан 3.

Квалификације скраћених и других образовних курсева које нуде високошколске установе Страна могу се вредновати и признати као валидне све док се њима стичу постигнућа у високом образовању која одговарају ЕСПБ или исходима учења, као и у односу на одговарајући ниво квалификационог оквира и релевантних прописа Страна.

ПРИЗНАВАЊЕ КВАЛИФИКАЦИЈА ЗА СВРХЕ ПРИСТУПА
МОДУЛИМА СЛЕДЕЋЕГ НИВОА**Члан 4.**

Упис на студијске програме врши се у складу са интерним прописима ВШУ у Страни примаоцу.

САРАДЊА ИЗМЕЂУ ЦЕНТАРА ЕНИЦ/НАРИЦ

Члан 5.

Како би се олакшала евалуација квалификација у високом образовању које су издале дотичне ВШУ и како би се повећале вештине евалуације страних квалификација у високом образовању, такође из система трећих страна, Стране се обавезују да ће подстицати максималну сарадњу између одговарајућих домаћих центара за признавање (центри ЕНИЦ/ НАРИЦ), укључујући размену искустава, алата и база података, укључујући сарадњу кроз Регионалну базу података о процедурама признавања (РРД) Западног Балкана, као и међусобну сарадњу на спровођењу пројеката који се односе на процену квалификација у високом образовању, транспарентност документације која се подноси за признавање страних квалификација у високом образовању и сарадњу у борби против појаве фалсификовања докумената које издају ВШУ.

Како би се избегла појава фалсификовања из претходног става, свака ВШУ из Страна је дужна да одговори на захтев центара ЕНИЦ/НАРИЦ сваке од Страна, бесплатно и у року од 14 дана од пријема захтева за потврду аутентичности квалификације.

ЗАЈЕДНИЧКА КОМИСИЈА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ КВАЛИФИКАЦИЈА У
ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ**Члан 6.**

Заједничка комисија за признавање квалификација у високом образовању (Комисија) оснива се на основу овог Споразума, са задатком да организује, координира и прати активности у вези са спровођењем овог Споразума.

Члан 7.

- (I) Комисија је састављена од три представника сваке Стране.
- (II) Рад Комисије координира Савет за регионалну сарадњу у сарадњи са Иницијативом за реформу образовања Југоисточне Европе (ЕРИ СЕЕ).

Члан 8.

(I) Стране ће доставити Комисији сопствену листу акредитованих високошколских установа, које су предмет овог Споразума, најкасније 3 месеца након ступања на снагу овог Споразума, коју Комисија може да ревидира ако једна од Страна то затражи.

(II) Комисија се састаје најмање два пута годишње, или на захтев неке Стране, и једном годишње подноси извештај Странама о спровођењу и примени овог Споразума.

(III) Комисија доноси своја правила и процедуре.

(IV) Све одлуке Комисије доносе се консензусом свих Страна.

Члан 9.

Комисија се такође фокусира, између осталог, на следеће:

- а) Олакшање сарадње и комуникацију између Агенција за осигурање квалитета, укључујући посете Агенцијама за акредитацију, ако је примењиво;
- б) Омогућавање несметане сарадње релевантних установа кроз РРД;
- в) Решавање проблема везаних за суштинске разлике у вези са признавањем квалификација;
- г) Анализирање различитих проблема у вези са признавањем квалификација и предлагање заједничких акција.

Члан 10.

Комисија прегледа и одобрава ажуриране листе које обезбеде Стране како би се одразиле промене у статусу акредитације високошколских установа у Странама. Ова ажурирања поштују одговорност Страна за организацију образовних система.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 11.**

Овај Споразум може бити измењен само уз писану сагласност свих Страна по истом поступку неопходном за закључење овог Споразума.

Члан 12.

Обим овог Споразума може да се прошири на акредитоване приватне високошколске установе, уз писану сагласност свих Страна.

Члан 13.

Стране су сагласне да ће се о свим споровима који проистекну из спровођења овог Споразума расправљати у оквиру Комисије основане у складу са чланом 8.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Члан 14.

(I) Овај Споразум подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу у складу са захтевима предвиђеним релевантним законодавством Страна. Званично обавештење о ратификацији, прихватању или одобрењу биће депоновано код депозитара.

(II) Овај Споразум ступа на снагу тридесетог дана након депоновања трећег званичног обавештења о ратификацији, прихватању или одобрењу за оне Стране које су депоновале своје званично обавештење о ратификацији, прихватању или одобрењу.

(III) За сваку Страну која депонује своје званично обавештење о ратификацији, прихватању или одобрењу након датума депоновања трећег званичног обавештења о ратификацији, прихватању или одобрењу, овај Споразум ступа на снагу тридесетог дана од дана када та Страна депонује своје званично обавештење о ратификацији, прихватању или одобрењу.

(IV) Северна Македонија има дужност депозитара и обавештава све Стране о сваком обавештењу примљеном у складу са овим чланом и сваком другом акту или обавештењу у вези са овим Споразумом.

Члан 15.

Ако се једна Страна повуче из овог Споразума, он престаје да важи само за ту Страну у року од 30 дана од дана достављања обавештења о томе депозитару.

Члан 16.

Овакав прекид Споразума нема утицај на следеће:

- (а) Одлуке о признању које су раније донете у складу са одредбама овог Споразума;
- (б) Процене признања које су још увек у току према овом Споразуму.

Члан 17.

Споразум је састављен на енглеском језику у једној оригиналној верзији која остаје у поседу депозитара. Свака Страна ће добити по једну оверену копију Споразума.

Сачињено у Берлину дана 3/11/2022

Члан 3.

Приликом потписивања Споразум о признавању квалификација у високом образовању на Западном Балкану, Република Србија је поднела депозитару Изјаву, која у оригиналу на енглеском језику и преводу на српски језик гласи:

„Taking into consideration that the territory of Kosovo and Metohija is a part of the Republic of Serbia which is under international administration in accordance with the United Nations Security Council Resolution 1244 (1999), the signing of and the subsequent expression of consent to be bound by the Agreement on the Recognition of Higher Education Qualifications in the Western Balkans, by the Republic of Serbia, cannot be interpreted as a recognition of the purported independence of Kosovo*, nor does it create between the Republic of Serbia and Kosovo* a treaty relation within the meaning of the Vienna Convention on Law of Treaties (1969), which regulates the conclusion and application of treaties between states.

The conclusion and the application of the Agreement on the Recognition of Higher Education Qualifications in the Western Balkans by no means prejudice the issue of the status of Kosovo*, or the competences and powers of the Special Representative of the UN Secretary General and KFOR in accordance with the UN Security Council Resolution 1244 (1999) and the Constitutional Framework for Provisional Self-Government in Kosovo (UNMIK Regulation 2001/9 of 15 May 2001).

No action taken by the Provisional Institutions of Self-Government from Kosovo* in the course of the conclusion and the application of this Agreement can be considered valid if it exceeds the competences of the Provisional Institutions of Self-Government from Kosovo* or if it impinges on the competences and powers reserved for the Special Representative of the UN Secretary General, as defined by the UN Security Council Resolution 1244 (1999) and the Constitutional Framework for Provisional Self-Government in Kosovo

*This designation is without prejudice to position on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of independence.”

„Будући да је територија Косова и Метохије у саставу Републике Србије и да се на основу Резолуције Савета безбедности Уједињених нација 1244 (1999) налази под међународном управом, потписивање и пристанак Републике Србије да буде обавезана Споразум о признавању квалификација у високом образовању на Западном Балкану, не може се тумачити као признавање наводне независности Косова*, нити се тиме између Републике Србије и Косова* формира уговорни однос у смислу Бечке конвенције о уговорном праву (1969) којом је регулисано закључивање и спровођење уговора између држава.

Закључивањем и спровођењем Споразума о признавању квалификација у високом образовању на Западном Балкану, се ни на који начин не доводи у питање статус Косова* као ни надлежности и овлашћења Специјалног представника генералног секретара УН и КФОР-а у складу са Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 (1999) и Уставним оквиром за

привремену самоуправу на Косову (Уредба УНМИК бр. 2001/9 од 15. маја 2001. године).

Ниједна радња коју Привремене институције самоуправе са Косова* предузму приликом закључивања и спровођења овог Споразума не може се сматрати валидном уколико прекорачује оквире овлашћења Привремених институција самоуправе са Косова* или задире у надлежности или овлашћења која су резервисана за Специјалног представника генералног секретара УН како је одређено Резолуцијом Савета безбедности УН 1244 (1999) и Уставним оквиром за привремену самоуправу на Косову.

* Овај назив не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 (1999) и мишљењем Међународног суда правде о проглашењу независности Косова.”

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.